

Oświadczenie złożone przez senatora Andrzeja Persona na 67. posiedzeniu Senatu w dniu 17 grudnia 2010 r.

Oświadczenie skierowane do ministra kultury i dziedzictwa narodowego Bogdana Zdrojewskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Okres świąteczny i koniec roku są zawsze okazją do podsumowań, ocen, refleksji i zastanowienia się nad przyszłością. Mijający rok pozostawia nas doświadczonych przez pracę, wielką tragedię, a także wiele ludzkich dramatów. Przed nami kolejny ocean problemów i nadzieja, że uda się je rozwiązać.

Sferą, nad którą wszyscy musimy się dziś pochylić, jest kultura. Bardzo cieszy fakt powstania Ruchu „Obywatele Kultury” i przedstawienia do konsultacji społecznych Paktu dla Kultury. Pakt dla Kultury ma przede wszystkim bronić praw odbiorców kultury, nie tylko tych w wielkich miastach, korzystających z galerii, muzeów, opery i wielkich koncertów. Konieczne jest upowszechnianie i edukacja kulturalna oraz rozwój infrastruktury kultury.

Na kulturze oszczędzają wszystkie budżety, od państwowego przez samorządowe po budżet przeciętnego Kowalskiego. W większości miast Polski brakuje nowoczesnych centrów kultury, domów kultury, teatrów i bibliotek. I choć liczba sprzedanych biletów do kin systematycznie wzrasta, coraz mniej osób aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym lokalnych społeczności, zadowolając się bezrefleksyjną „konsumpcją” programów telewizyjnych.

Stwierdzenie, że taką mamy demokrację, jaką mamy kulturę, jest dużym uproszczeniem, ale oddaje sedno problemu. Życie współczesnego społeczeństwa pełne jest ciągłych zmian, to społeczeństwo doświadcza konieczności poznawania i akceptacji tego, co inne i nowe. Kultura jest strażnikiem życia, gwarantem wolności, a jednocześnie kluczem do rozwoju gospodarczego kraju. W wielu miastach, dla których problemem jest wysoka stopa bezrobocia, a marzeniem – pozyskanie inwestorów tworzących miejsca pracy, kultura przegrywa z ludzką biedą. Czy dla mieszkańców takich miast jest nadzieja na wyrównanie dostępu do kultury?

We Włocławku, mieście stutysięcznym, jest jeden teatr. Teatr Impresaryjny imienia Włodzimierza Gniazdowskiego przez szesnaście lat działalności zaprezentował włocławskiej publiczności ponad trzy tysiące przedstawień, koncertów, recitali, wystaw, które obejrzało ponad milion 150 tysięcy widzów. Włocławska scena gościła teatry z Warszawy i Krakowa z najwybitniejszymi polskimi aktorami, tu też od szesnastu lat działają amatorskie zespoły teatralne, które przygotowały kilkadziesiąt premier i zagrały kilkaset spektakli. Za każdym razem, kiedy zasiadam na wypełnionej do ostatniego miejsca widowni, zastanawiam się, dlaczego ci ludzie tu przychodzą – do tej dusznej, pamiętającej lata osiemdziesiąte sali. Kiedy milkną ostatnie brawa, znajduję odpowiedź, patrząc na twarze wychodzących. Ludzie potrzebują spotkań, wspólnego przeżywania. W takich miejscach budują się wzajemne relacje oparte na tolerancji i porozumieniu, buduje się tożsamość i więź lokalna.

Od paru lat władze miasta Włocławek podejmowały starania o pozyskanie środków finansowych na rozbudowę i remont Teatru Impresaryjnego, ale bezskutecznie, chociaż również Zarząd Związku Artystów Scen Polskich gorąco poparł starania dyrekcji teatru i władz miasta. Bezskutecznie. Poparcie mieszkańców Włocławka też okazało się nieskuteczne. W tym roku prezydent miasta złożył do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wniosek o dofinansowanie inwestycji rozbudowy siedziby Teatru Impresaryjnego. Koszt remontu budynku teatru oszacowany został na 15,26 miliona zł. Wnioskowana kwota dofinansowania to 9,89 miliona zł. Niestety, mimo pozytywnej oceny formalnej i merytorycznej wniosek został odrzucony.

Szanowny Panie Ministrze! Lista potrzeb inwestycyjnych jest nieskończona. Fenomen kultury polega na nieprzewidywalności miejsca „erupcji” tej kultury. Jest to jeszcze jeden argument za koniecznością jej wspierania i wyrównywania szans dostępu do niej wszystkich obywateli naszego kraju. Nasza odpowiedzialność za przyszłość zaczyna się dziś w kulturze. Kiedy będzie tworzona mapa inwestycji dotyczących kultury, niech oprócz wielkich miast Warszawy, Wrocławia, Krakowa, nie zabraknie na niej Włocławka z Teatrem Impresaryjnym imienia Włodzimierza Gniazdowskiego.

Z poważaniem
Andrzej Person